

Buddleja 'Dartmoor' bloeit juni-augustus met paarse bloemen.

De geelbloeiende *Buddleja weyeriana* 'Honeycomb'.

JAN HUIBERTS EN DE VLINDERSTRUIKEN

Eigen selectie van de kweker; nog naamloos.

thema
de
onzichtbare
tuin

Een heester die onwaarschijnlijk veel vlinders aantrekt, is *Buddleja*. Niet voor niets is de Nederlandse naam vlinderstruik; want het wemelt van de vlinders als deze heester in bloei staat. Jan Huiberts is de houder van de Nederlandse Plantencollectie *Buddleja* en heeft ruim 120 verschillende vlinderstruiken op zijn kwekerij in Bennekom, die hij biologisch teelt.

Tekst: Martje van den Bosch Fotografie: Jan Huiberts

Kroegenlopers

Buddleja is een heester die voor insecten heel toegankelijk is en veel nectar bevat. Vlinders besteden hun energie economisch en weten dat er op de vlinderstruik veel te halen is op een klein oppervlak. De geur en de kleur zijn hierbij van ondergeschikt belang. "Kroegenlopers zijn het," zegt Jan Huiberts over de vlinders, want ze willen veel consumeren in weinig tijd. "Hoe meer voedsel een plant bevat voor insecten, hoe meer vlinders je er op ziet. Daarom zit het vol vlinders op mijn kwekerij als de vlinderstruiken bloeien. Zoveel, dat je er wel eens genoeg van krijgt." Toch blijft Jan enthousiast over zijn heesters en ook over de vlinders. Vlinders spreken, meer dan andere insecten, tot de verbeelding. Iedereen vindt ze leuk, kleine kinderen en oudere mensen. Ze steken niet, hebben allerlei verschillende kleuren en ogen dartel en vrolijk.

Soorten vaak niet bekend

De vele verschillende vlinderstruiken bloeien in een normaal jaar van mei tot december zodat je heel vroeg en heel laat in het jaar vlinders ziet. "De meeste mensen kennen de *dauidii* (*Buddleja dauidii*) en diens cultivars, met hun puntbloemen. De *weyeriana's* (*Buddleja weyeriana*) met hun bolletjes in punten gevormd zijn ook niet helemaal onbekend. Maar niet veel mensen weten dat er ook heel andere vlinderstruiken zijn, die in bloemvorm sterk afwijken en toch winterhard zijn. Bijvoorbeeld *Buddleja albiflora* is een heel andere vlinderstruik, evenals *Buddleja loricata*, *Buddleja japonica* en *Buddleja nivea*."

Buddleja albiflora is de favoriet van Jan, vanwege de lange ijle bloemen die nog laat aan de struik verschijnen. Maar ook *Buddleja* 'Dartmoor' vindt hij erg mooi, evenals *Buddleja weyeriana* 'Honeycomb'. *Buddleja crispa farreri* behoort ook tot zijn favorieten maar die is niet zeer winterhard. Jan houdt vooral van een wat lossere bloem. "Vlinder-

struiken met dikke vette bloemen vind ik patsurig. Behalve bij *Buddleja* 'Dartmoor', dat is een gekke krokodillenkop! Eerder apart dan mooi maar het afwijkende is vaak leuk."

Compact

Er komen nieuwe vlinderstruiken op de markt die compact groeien en daardoor ook geschikt zijn voor in een pot op een balkon. In verhouding is de bloem dan soms wel erg groot en daar houdt Jan niet van, "te protserig", is zijn oordeel. "De bloem moet wel echt een *Buddleja* blijven, een beetje los. Bovendien hoef je niet per se op zoek naar nieuwe lijnen als je een compacte struik wilt. Bijvoorbeeld *Buddleja* 'Purple Emperor' groeit ook compact en bloeit met donkere bloemen die niet al te grof zijn."

Verantwoordelijkheid voor schepping

Jan Huiberts werkt biologisch en zijn kwekerij is SKAL- gecertificeerd. Zijn motivatie is enerzijds praktisch, omdat het een werkwijze is die hem goed bevalt. Daarnaast heeft hij een persoonlijke motivatie voor zijn aanpak: "We moeten op een bepaalde manier omgaan met de schepping. Ieder mens heeft daar een verantwoordelijkheid in. We mogen de schepping niet om zeep helpen, niet uitmelken. Wat houd je dan over?" Gevolg is wel, dat de opbrengst lager is, aldus Jan. "Een reguliere, niet biologische kwekerij, kan sneller werken. Het opkweken van een boom kost mij een extra jaar. Biologisch werken is weliswaar in de mode en je kunt je ermee onderscheiden, maar het wordt niet echt beloond. De economische drijfveer is niet de enige. Ik kan dan ook vrede hebben met een lagere opbrengst."

In de periode dat er veel vlinderstruiken bloeien, houdt Jan met zijn kwekerij 'Buddleja-dagen'. Dit jaar zijn die dagen op 3, 4, 10 en 11 juli en op 7, 8, 14 en 15 augustus en op 4 en 5 september. De kwekerij is dan geopend van 8.00 tot 17.00 uur.m Kwekerij Dependens, Langesteeg 11, 6721 NB Bennekom